

Cronfa Bensiwn Gwynedd
Datganiad Strategaeth Cyllido
Ionawr 2023

Cynnwys

Cronfa Bensiwn Gwynedd - Datganiad Strategaeth Cyllido

Tudalen

1	Croeso i'r Datganiad Strategaeth Cyllido	1
2	Sut mae'r Gronfa yn cyfrifo cyfraniadau cyflogwr? Error! Bookmark not defined.	
3	Pa gyfraniadau eraill gall fod yn ddaladwy? Error! Bookmark not defined.	
4	Sut mae'r Gronfa yn cyfrifo asedau ac ymrwymadau? Error! Bookmark not defined.	
5	Beth sydd yn digwydd pan mae cyflogwr yn ymuno gyda'r Gronfa? Error! Bookmark not defined.	
6	Beth sydd yn digwydd pan mae cyflogwr yn trosglwyddo staff mewn swmp?	11
7	Beth fydd yn digwydd pan fydd cyflogwr yn gadael y Gronfa?	12
8	Beth yw'r gofynion statudol?	14

Atodiadau

Atodiad A – Y fframwaith rheoleiddio

Atodiad B – Rolau a chyfrifoldebau

Atodiad C – Risgiau a rheolaethau

Atodiad Ch – Rhagdybiaethau actiwaraid

Atodiad D – Polisi ar ragdalau cyfraniadau

Atodiad Dd – Polisi ar adolygiadau cyfraniadau

Atodiad E – Polisi ar basio drwodd

Atodiad F – Polisi ar reoli risg ymddeoliad drwy salwch

Atodiad Ff – Polisi darfyddiadau

1 Croeso i'r Datganiad Strategaeth Cyllido

Mae'r ddogfen yma yn gosod Datganiad Strategaeth Cyllido (DSC) Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cael ei weinyddu gan Gyngor Gwynedd, sef yr awdurdod gweinyddu. Bu Cyngor Gwynedd yn gweithio gydag actiwari'r Gronfa, Hymans Robertson, i baratoi'r DSC hwn sy'n weithredol o 27 Mawrth 2023.

Mae gofyniad rheoliadol i Gyngor Gwynedd baratoi DSC. Gallwch ddarganfod mwy am y fframwaith rheoleiddio yn [Atodiad A](#). Os oes gennych unrhyw ymholiadau am y DSC, cysylltwch â delythwynjonesthomas@gwynedd.llyw.cymru.

1.1 Beth yw Cronfa Bensiwn Gwynedd?

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn rhan o Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL). Gallwch ddod o hyd i ragor o wybodaeth am y CPLIL yn www.lgpsmember.org. Yr awdurdod gweinyddu sy'n rhedeg y Gronfa ar ran y cyflogwyr sy'n cymryd rhan, eu gweithwyr a phensiynwyr presennol a phensiynwyr y dyfodol. Gallwch gael rhagor o wybodaeth am rolau a chyfrifoldebau yn [Atodiad B](#).

1.2 Beth yw amcanion y strategaeth gyllido?

Amcanion y strategaeth gyllido yw:

- cymryd golwg hirdymor doeth i sicrhau'r gofyniad rheoliadol ar gyfer hylifedd hirdymor, gyda digon o arian i dalu buddion i aelodau a'u dibynnyddion
- defnyddio strategaeth fuddsoddi gytbwys i leihau cyfraniadau arian parod hirdymor gan gyflogwyr a chwrrdd â'r gofyniad rheoliadol ar gyfer effeithlonrwydd cost hirdymor
- lle bo'n briodol, sicrhau cyfraddau cyfraniadau sefydlog gan gyflogwyr
- adlewyrchu nodweddion gwahanol gyflogwyr i osod eu cyfraddau cyfrannu, gan ddefnyddio strategaeth gyllido dryloyw
- defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg y bydd cyflogwr yn methu â chyflawni ei ymrwymadau pensiwn

1.3 Pwy mae'r DSC ar ei gyfer?

Mae'r DSC yn bennaf ar gyfer cyflogwyr sy'n cymryd rhan yn y Gronfa, oherwydd mae'n nodi sut y bydd arian yn cael ei gasglu ganddynt i fodloni ymrwymadau'r Gronfa i dalu buddion aelodau.

Mae gwahanol fathau o gyflogwyr yn cymryd rhan yn y Gronfa:

Cyrff ar yr atodlen

Cyflogwyr a nodir mewn atodlen i reoliadau CPLIL, megis cynghorau. Rhaid i gyrff ar yr atodlen roi mynediad i'r CPLIL i weithwyr os na allant gronni buddion mewn cynllun pensiwn arall, megis cynllun pensiwn gwasanaeth cyhoeddus arall.

Cyrff a benderfynir

Gall cyflogwyr fel cynghorau tref a phlwyf ymuno â'r CPLIL trwy benderfyniad. Os caiff penderfyniad ei basio, ni all y Gronfa wrthod mynediad. Yna mae'r cyflogwr yn penderfynu pa weithwyr all ymuno â'r cynllun.

Cyrff a ganiateir

Gall cyflogwyr eraill ymuno trwy gytundeb derbyn. Gall y Gronfa osod meini prawf cyfrannu ar eu cyfer a gallant wrthod mynediad os na chaiff y gofynion eu bodloni. Mae'r math hwn o gyflogwr yn cynnwys contractwyr sy'n darparu gwasanaethau allanol fel glanhau neu arlwygo i gorff rhestredig.

Efallai y cyfeirir at rai cyflogwyr presennol fel Cyrff Cymunedol a Ganiateir. Mae'r rhain yn gyflogwyr sydd â chymuned o ddi-ddordeb gyda chyflogwr cynllun arall. Gall eraill gael eu galw'n Gyrff Trosglwyddai a Ganiateir, sy'n darparu gwasanaethau i gyflogwyr y cynllun. Nid yw'r termau hyn wedi'u diffinio o dan reoliadau cyfredol ond maent yn parhau i gael eu defnyddio'n gyffredin o reoliadau blaenorol.

1.4 Sut mae'r strategaeth buddsoddi yn cysylltu gyda'r strategaeth gyllido?

Mae'r strategaeth gyllido yn nodi sut y bydd arian yn cael ei gasglu gan gyflogwyr i fodloni ymrwymadau'r Gronfa. Yna caiff cyfraniadau, asedau ac incwm arall eu buddsoddi yn unol â strategaeth fuddsoddi a bennir gan yr awdurdod gweinyddu. Gallwch ddod o hyd i'r strategaeth fuddsoddi yn www.cronfabensiwngwynedd.cymru.

Mae cysylltiad agos rhwng y strategaethau gyllido a buddsoddi. Rhaid i'r Gronfa allu talu buddion pan fyddant yn ddyledus – telir y taliadau hynny o gyfuniad o gyfraniadau (trwy'r strategaeth gyllido) ac enillion ac incwm asedau (drwy'r strategaeth fuddsoddi). Os bydd enillion neu incwm ar fuddsoddiadau yn brin, ni fydd y Gronfa'n gallu talu buddion, felly byddai angen cyfraniadau uwch gan gyflogwyr.

1.5 A yw'r strategaeth gyllido yn adlewyrchu'r strategaeth fuddsoddi?

Mae'r strategaeth gyllido yn gyson â'r strategaeth fuddsoddi. Pennir disgwyliadau enillion buddsoddi yn y dyfodol gan gyfeirio at y strategaeth fuddsoddi, gan gynnwys elw ar gyfer darbodusrwydd sy'n gyson â'r gofyniad rheoliadol bod cronfeydd yn cymryd 'golwg tymor hwy darbodus' o ymrwymadau ariannu (gweler [Atodiad A](#)).

1.6 Sut mae'r strategaeth gyllido yn benodol i Cronfa Bensiwn Gwynedd?

Mae'r strategaeth gyllido yn adlewyrchu nodweddion penodol cyflogwyr y Gronfa a'i strategaeth fuddsoddi ei hun.

2 Sut mae'r Gronfa yn cyfrifo cyfraniadau cyflogwr?

2.1 Cyfrifo cyfraniadau cyfrifo

Pennir cyfraddau cyfraniadau gweithwyr gan y rheoliadau CPLIL

Mae cyfraniadau cyflogwyr yn cynnwys dwy elfen:

- **cyfraniad cynradd**– cyfraniadau sy'n daladwy tuag at fuddion yn y dyfodol
- **cyfraniad eilradd** – y gwahaniaeth rhwng y gyfradd sylfaenol a chyfanswm cyfraniad y cyflogwr

Mae'r gyfradd cynradd hefyd yn cynnwys lwfans ar gyfer treuliau'r Gronfa.

Mae actiwari'r Gronfa yn defnyddio model i ragamcanu cyfran asedau pob cyflogwr dros ystod o senarios economaidd yn y dyfodol. Mae'r gyfradd gyfrannu yn cymryd asedau pob cyflogwr i ystyriaeth yn ogystal â'r buddion rhagamcanol sy'n ddyledus i'w haelodau. Cyfrifir gwerth y buddion rhagamcanol gan ddefnyddio data aelodaeth cyflogwyr a'r tybiaethau yn [Atodiad Ch.](#)

Mae cyfanswm cyfradd cyfraniadau pob cyflogwr wedyn yn seiliedig ar:

- **y targed cyllido** – faint o arian y mae'r Gronfa yn ceisio ei ddal ar gyfer pob cyflogwr
- **y gorwel amser** – yr amser y mae'r cyflogwr yn anelu at gyrraedd y targed ariannu drosto
- **y tebygolrwydd o lwyddiant** – cyfran y senarios wedi'u modelu lle mae'r targed ariannu wedi'i gyrraedd.

Mae'r ymagwedd hon yn ystyried proffil aeddfedu'r aelodaeth wrth osod cyfraddau cyfraniadau'r cyflogwr.

Mae'r Gronfa'n caniatáu talu cyfraniadau cyflogwr o dan amgylchiadau penodol. Manylir ar bolisi'r Gronfa ar ragdaliadau yn **Atodiad D**.

2.2 Cyfrifiad cyfradd y cyfraniad

Tabl 1: cyfrifiad cyfradd cyfraniadau ar gyfer cyflogwyr unigol neu wedi'i pwlio

Math o gyflogwr	Cyrff ar yr Atodlen a Cyrff a Benderfynir		Colegau, Cyrff Cymunedol a Ganiateir a Cyflogwyr Dynodedig		Cyrff Trosglwyddai a Ganiateir (i gyd)
	Cynghorau Lleol, Heddlu a Parc Cenedlaethol Eryri	Cynghorau Plwyf a Tref	Agored i gyflogwyr newydd	Wedi cau i gyflogwyr newydd	
Targed ariannu*	Sail cyfranogiad parhaus, yn rhagdybio cyfranogiad hirdymor y Gronfa	Sail cyfranogiad parhaus, yn rhagdybio cyfranogiad hirdymor y Gronfa	Sail cyfranogiad parhaus, ond gall symud i sail gadael risg isel		Sail ymadael contractwr, gan dybio contract cyfnod penodol yn y Gronfa
Tebygolrwydd lleiaf o lwyddiant	70%	75%	75%	75%	75%
Uchafswm y gorwel amser	17 mlynedd	17 mlynedd	14 mlynedd	14 mlynedd neu oes waith gyfartalog yn y dyfodol, os yn llai	Cyfnod contract sydd yn weddill
Dull cyfradd cynradd	Rhaid i'r cyfraniadau fod yn ddigonol i gwrdd â chost buddion a enillir yn y dyfodol gyda'r tebygolrwydd gofynnol o lwyddiant ar ddiwedd y cyfnod amser.				
Cyfradd eilradd	Canran o'r cyflog				
Cyfradd cyfraniadau sefydlog?	Ia	Na	Na	Na	Na
Triniaeth gwarged	Wedi'i gwmpasu gan drefniant sefydlogi	Lleihau cyfraniadau drwy gyfradd eilaidd negyddol	Lleihau cyfraniadau drwy gyfradd eilaidd negyddol		Lleihau cyfraniadau drwy wasgaru'r gwarged dros weddill tymor y contract
Cyflwyno newidiadau cyfraniadau fesul cam	Wedi'i gwmpasu gan drefniant sefydlogi	3 mlynedd	3 mlynedd	3 mlynedd	Dim

* Bydd cyflogwyr sy'n cymryd rhan yn y Gronfa o dan gytundeb pasio drwedd yn talu cyfradd gyfrannu fel y cytunwyd rhwng y contractwr a'r awdurdod gosod.

** Gweler [Atodiad Ch](#) am ragor o wybodaeth am dargedau ariannu.

2.3 Gwneud cyfraddau cyfraniadau yn sefydlog

Mae gwneud cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn weddol sefydlog yn amcan ariannu pwysig. Lle bo'n briodol, pennir cyfraniadau gyda'r amcan hwn mewn golwg. Mae'r Gronfa yn mabwysiadu dull sefydlog o osod cyfraniadau ar gyfer rhai cyflogwyr, sydd naill ai

- yn cadw amrywiadau cyfraniadau o fewn ystod a bennwyd ymlaen llaw o flwyddyn i flwyddyn, neu
- yn lleddfu anwedolrwydd cyfradd cyfraniadau dros amser trwy fecanwaith fesul cam

Ar ôl derbyn cyngor gan actiwari'r Gronfa, mae'r awdurdod gweinyddu o'r farn bod dull sefydlog o weithredu yn strategaeth hirdymor ddarbodus ar gyfer awdurdodau lleol, Heddlu a Pharc Cenedlaethol Eryri y Gronfa.

Ar gyfer y cyrff hyn, mae'r Gronfa yn pennu ystodau a bennwyd ymlaen llaw ar gyfer amrywiadau mewn cyfraniadau. Ar gyfer prisiad 2022, cytunwyd bod pob cyflogwr sefydlog yn agored i ostyngiadau yn eu cyfraddau sy'n gysylltiedig â'u cyfraddau cynradd ar gyfer 2022. Mae maint y gostyngiad yn dibynnu ar lefel ariannu 2022 (h.y. dim gostyngiad os caiff ei ariannu o dan 110%, gostyngiad o 1.0% os caiff ei ariannu rhwng 110% a 115%, gostyngiad o 2.0% os caiff ei ariannu rhwng 115% a 130%, a 3.0 % gostyngiad os caiff ei ariannu uwchlaw 130%).

Mae'r symudiadau tymor hwy mewn cyfraddau cyfraniadau yn ddarostyngedig i'r rheolau canlynol:

Tabl 2: amrywiadau mewn cyfraniadau ar gyfer cyflogwyr sefydlog

Math o gyflogwr	Cynghorau Lleol, Heddlu a Parc Cenedlaethol Eryri
Cynnydd uchaf y cyfraniad y flwyddyn	+1.0% o'r cyflog
Lleihad uchaf y cyfraniad y flwyddyn	-1.0% o'r cyflog

Mae cynnydd a gostyngiadau i gyfraddau ar gyfer cyrff a ganiateir yn amodol ar fecanwaith fesul cam. Ar gyfer prisiad 2022, pennir hyn drwy gyfrifo'r gwahaniaeth yng nghyfanswm y cyfraddau yn 2019 a 2022 cyn cymhwysu'r mecanwaith, ac yna cyfyngu ar y cynnydd neu'r gostyngiad dilynol fel a ganlyn: a) os yw'r gwahaniaeth yn 5.0% neu lai o gyflog, y bydd y gyfradd yn newid yn ôl y gwahaniaeth llawn, neu b) os yw'r gwahaniaeth yn fwy na 5.0% o'r tâl, yna bydd y gyfradd yn newid 5.0% ynghyd â hanner y gwahaniaeth uwchlaw 5.0%.

Bydd gostyngiadau cyfraddau ar gyfer cyflogwyr sefydlog, a'r cyflogwyr hynny sy'n destun y mecanwaith cyflwyno fesul cam, yn berthnasol yn llawn o 2023/24. Bydd unrhyw gynnydd mewn cyfraddau yn cael ei gyflwyno'n raddol dros gyfnod o 3 blynedd.

Caiff cymhwyster ar gyfer y dull sefydlogi a'r mecanwaith graddoli, a'r terfynau rhifiadol, eu hadolygu yn ystod pob proses brisio bob tair blynedd. Gall yr awdurdod gweinyddu hefyd eu hadolygu rhwng prisiadau er mwyn ymateb i newidiadau aelodaeth neu gyflogwyr.

2.4 Adolygu cyfraniadau rhwng prisiadau

Gall y Gronfa ddiwygio cyfraddau cyfraniadau rhwng prisiadau ffurfiol, yn unol â'i pholisi ar adolygu cyfraniadau. Mae polisi'r Gronfa ar gael yn **Atodiad Dd**. Pwrpas unrhyw adolygiad yw sefydlu'r cyfraniadau mwyaf priodol. Gall adolygiad arwain at gynnydd neu ostyngiad mewn cyfraniadau.

2.5 A oes cyflogwyr wedi'u pwlio?

Ar hyn o bryd nid yw'r awdurdod gweinyddol yn gweithredu cronfeydd cyfradd cyfraniadau ffurfiol ar gyfer mathau tebyg o gyflogwyr.

Yr unig gyflogwyr y gellir eu cyfuno yw'r rhai sydd â chytundeb rhannu risg neu fath arall o gytundeb rhannu risg gydag awdurdod gosod. Ceir manylion polisi pasio drwodd y Gronfa yn **Atodiad E**.

2.6 Disgresiwn yr Awdurdod Gweinyddol

Gall cyflogwyr unigol gael eu heffeithio gan amgylchiadau nad ydynt yn hawdd eu rheoli o fewn rheolau a pholisïau DSC. Os bydd hyn yn digwydd, gall yr awdurdod gweinyddu fabwysiadu dulliau cyllido amgen fesul achos.

Yn ogystal, gall yr awdurdod gweinyddu ganiatáu mwy o hyblygrwydd i gyfraniadau'r cyflogwr os darperir sicrwydd ychwanegol. Gallai hyblygrwydd gynnwys pethau fel cyfradd cyfraniadau is, gorwel amser estynedig, neu ganiatâd i ymuno â phwl. Gall gwarant ychwanegol gynnwys bond addas, gwarant cyfreithiol rwymol gan drydydd parti priodol, neu warant dros ased.

Mae'r Gronfa'n caniatáu talu cyfraniadau cyflogwr ymlaen llaw o dan amgylchiadau penodol. Ceir rhagor o fanylion ym mholisi'r Gronfa y manylir arno yn **Atodiad D**.

3 Pa gyfraniadau ychwanegol all fod yn daladwy?

3.1 Costau pensiwn- dyfarnu pensiwn ychwanegol ac ymddeoliad cynnar ar sail nad yw'n ymwneud a salwch

Os bydd cyflogwr yn dyfarnu pensiwn ychwanegol fel swm budd blynyddol, mae'n talu cyfraniad ychwanegol i'r gronfa fel un taliad lwmp swm. Pennir y swm gan ganllawiau a gyhoeddir gan Adran Actiwari'r Llywodraeth a chânt eu diweddarau o bryd i'w gilydd.

Os bydd gweithiwr yn ymddeol cyn ei oedran ymddeol arferol ar fudd-daliadau heb eu lleihau, efallai y gofynnir i gyflogwyr dalu cyfraniadau ychwanegol a elwir yn daliadau straen.

Mae cyflogwyr fel arfer yn gwneud taliadau straen fel un taliad, er y gall taliadau straen gael eu lledaenu os yw'r awdurdod gweinyddu'n cytuno:

Prif gyrff cyflogi	- hyd at 5 mlynedd
Cyrrff Cymunedol a Ganiateir a Cyflogwyr Dynodedig	- hyd at 3 mlynedd
Cyrrff Trosglwyddai a Ganiateir	- taladwy yn syth

3.2 Costau pensiwn – ymddeoliad cynnar ar sail iechyd

Os bydd aelod yn ymddeol yn gynnar oherwydd iechyd, rhaid i'w gyflogwr dalu straen ariannu, a all fod yn swm mawr.

Mae'r awdurdod gweinyddu wedi trefnu polisi yswiriant allanol i dalu am straen ymddeoliad cynnar ar sail iechyd i gyflogwyr llai. Mae cyfraniad pob cyflogwr yn cynnwys cyfran o'r premiwm. Pan fydd aelod gweithredol yn ymddeol ar ymddeoliad cynnar ar sail iechyd, mae swm yr hawliad yn cael ei gredydu i gyfran ased y cyflogwr.

Ar gyfer cyflogwyr eraill, mae cyfraniadau pob cyflogwr yn cynnwys lwfans ar gyfer costau straen iechyd disgwylidig. Caiff y costau hyn eu monitro fel rhan o'r broses brisio bob tair blynedd.

Mae polisi y Gronfa wedi ei fanylu yn **Atodiad F**.

4 Sut mae'r Gronfa yn cyfrifo asedau ac ymrwymïadau?

4.1 Sut mae cyfrannau asedau cyflogwr yn cael eu cyfrifo?

Mae'r Gronfa yn mabwysïadu dull llif arian i olrhain asedau cyflogwyr unigol.

Mae'r gronfa'n defnyddio system HEAT Hymans Robertson i olrhain asedau cyflogwyr bob mis. Mae asedau pob cyflogwr o ddiwedd y mis blaenorol yn cael eu hychwanegu at lif arian misol a delir i mewn/allan ac enillion ar fuddsoddiadau i roi gwerth ased diwedd mis newydd.

Os bydd gweithiwr yn symud o un cyflogwr i'r llall o fewn y Gronfa, bydd asedau sy'n cyfateb i'r gwerth trosglwyddo cyfwerth ag arian parod yn symud o'r cyflogwr gwreiddiol i gyfran ased y cyflogwr sy'n derbyn.

Fel arall, os bydd gweithwyr yn symud pan fydd contract wedi'i gcontractio'n allanol yn dechrau, bydd actiwari'r Gronfa yn cyfrifo asedau sy'n gysylltiedig â gwerth yr ymrwymïadau sy'n trosglwyddo (gweler adran 5).

4.2 Sut mae ymrwymïadau cyflogwr yn cael ei gyfrifo?

Mae'r Gronfa yn cadw data aelodaeth ar gyfer yr holl aelodau gweithredol, gohiriedig a phensiynwyr. Yn seiliedig ar y data hwn a'r rhagdybiaethau yn Atodiad Ch, mae actiwari'r Gronfa yn rhagamcanu'r buddion disgwylïedig i'r holl aelodau i'r dyfodol. Mynegir hyn fel un gwerth – yr ymrwymïadau – drwy ganiatáu ar gyfer enillion buddsoddi disgwylïedig yn y dyfodol.

Mae ymrwymïadau pob cyflogwr yn adlewyrchu profiad eu gweithwyr a'u cyn-weithwyr eu hunain.

4.3 Beth yw'r lefel cyllido?

Lefel cyllido cyflogwr yw cymhareb gwerth marchnad cyfran ased yn erbyn ymrwymïadau. Os yw hyn yn llai na 100%, mae gan y cyflogwr ddiffyg: diffyg y cyflogwr. Os yw'n fwy na 100%, mae gan y cyflogwr warged. Swm y diffyg neu warged yw'r gwahaniaeth rhwng gwerth yr ased a gwerth yr ymrwymïadau.

Mae lefelau ariannu a gwerthoedd diffyg/gwarged yn mesur pwynt penodol mewn amser, yn seiliedig ar gyfres benodol o ragdybiaethau ar gyfer y dyfodol. Er bod y mesur hwn o ddiddordeb, i'r rhan fwyaf o gyflogwyr y prif fater yw lefel y cyfraniadau sy'n daladwy. Nid yw lefel y cyllid yn gyrru cyfraddau cyfrannu yn uniongyrchol. Gweler adran 2 am ragor o wybodaeth am gyfraddau.

5 Beth sydd yn digwydd pan mae cyflogwr yn ymuno gyda'r Gronfa?

5.1 Pryd gall gyflogwr ymuno gyda'r Gronfa

Gall cyflogwyr ymuno â'r Gronfa os ydynt yn gorff newydd ar yr atodlen neu'n gorff a ganiateir. Gall cyflogwyr dynodedig newydd hefyd ymuno â'r Gronfa os byddant yn pasio dynodiad i wneud hynny.

Wrth ymuno, bydd y Gronfa'n pennu asedau ac ymrwymïadau'r cyflogwr hwnnw o fewn y Gronfa. Bydd y cyfrifiad yn dibynnu ar y math o gyflogwr ac amgylchiadau ymuno.

Bydd cyfradd cyfraniad hefyd yn cael ei gosod. Bydd hyn yn cael ei osod yn unol â'r cyfrifiad a nodir yn Adran 2, oni bai bod trefniadau eraill yn berthnasol (er enghraifft, mae'r cyflogwr wedi cytuno ar drefniant pasio drwodd). Ceir rhagor o fanylion am hyn yn Adran 5.2 isod.

5.2 Cyrrff a ganiateir newydd o ganlyniad i roi gwasanaethau ar gontract allanol

Mae cyrrff a ganiateir newydd fel arfer yn ymuno â'r Gronfa oherwydd bod cyflogwr presennol (fel arfer corff rhestredig fel cyngor) yn rhoi gwasanaeth ar gontract i sefydliad arall (contractwr). Mae hyn yn golygu trosglwyddo staff TUPE o'r awdurdod gosod i'r contractwr. Daw'r contractwr yn gyflogwr newydd i'r Gronfa sy'n cymryd rhan am gyfnod y contract ac mae gweithwyr sy'n trosglwyddo yn parhau i fod yn gymwys ar gyfer aelodaeth CPLIL. Ar ddiwedd y contract, mae gweithwyr fel arfer yn dychwelyd i'r awdurdod gosod neu gontractwr newydd.

Bydd yr ymrwymïadau ar gyfer trosglwyddo aelodau gweithredol yn cael eu cyfrifo gan actiwari'r Gronfa ar y diwrnod cyn i'r gwaith allanol ddigwydd.

Bydd contractwyr newydd yn cael cyfran ased sy'n cyfateb i werth yr ymrwymïadau sy'n trosglwyddo. Gall y cytundeb derbyn bennu dyraniad asedau cychwynnol gwahanol, yn dibynnu ar amgylchiadau contract-benodol.

Mae hyblygrwydd ar gyfer rhoi cyflogwyr ar gontract allanol o ran risg pensiwn y gallai'r contractwr ei ysgwyddo. Gallwch ddod o hyd i ragor o fanylion am opsiynau ar gontract allanol gan yr awdurdod gweinyddu neu yn y cytundeb derbyn contract.

Polisi'r Gronfa yw caniatáu i bob corff a ganiateir gael ei sefydlu gyda threfniant pasio drwodd, yn ôl disgrisiwn yr awdurdod gosod. Manylir ar bolisi'r Gronfa ar basio drwodd yn **Atodiad E**.

5.3 Cyflogwyr newydd eraill

Gall fod amgylchiadau eraill sy'n arwain at corff a ganiateir ymuno â'r Gronfa, ee sefydlu is-gwmni sy'n eiddo llwyr i Awdurdod Lleol. Bydd asedau ac ymrwymïadau wrth ymuno a chyfradd gyfrannu yn cael eu gwneud gan ystyried amgylchiadau'r cyflogwr newydd.

Gall cyflogwyr dynodedig newydd ymuno â'r Gronfa hefyd. Cynghorau tref a phlwyf yw'r rhain fel arfer. Bydd cyfraddau cyfraniadau'n cael eu pennu gan ddefnyddio'r un dull â chyflogwyr dynodedig eraill yn y Gronfa

5.4 Aseiad risg ar gyfer corff a ganiateir newydd

O dan reoliadau'r CPLIL, rhaid i gorff a ganiateir newydd asesu'r risgiau y mae'n eu peri i'r Gronfa os daw'r cytundeb i ben yn gynnar, er enghraifft os yw'r corff yn mynd yn fethdalwr neu'n mynd i'r wal. Yn ymarferol, mae actiwari'r Gronfa yn asesu hyn oherwydd bod yn rhaid i'r aseiad gael ei gynnal i foddhad yr awdurdod gweinyddu.

Ar ôl ystyried yr asesiad, gall yr awdurdod gweinyddu benderfynu bod yn rhaid i'r corff derbyn ddarparu sicrwydd, megis gwarant gan y cyflogwr gosod, indemniad neu fond.

Rhaid i hyn gynnwys rhai neu bob un o'r rhain:

- costau straen unrhyw ymddeoliadau cynnar, os caiff gweithwyr eu diswyddo pan ddaw contract i ben yn gynamserol
- lwfans ar gyfer y risg na fydd asedau'n perfformio cystal â'r disgwyl
- lwfans ar gyfer y risg bod ymrwymadau yn uwch na'r disgwyl
- lwfans ar gyfer y posibilrwydd o beidio â thalu cyfraniadau cyflogwr ac aelod
- diffyg presennol y corff a ganiateir

Bydd y Gronfa'n asesu amgylchiadau unigryw'r cyflogwr ei hun wrth ystyried a ellir derbyn y corff i'r Gronfa. Bydd hyn yn cymryd yr ystyriaethau uchod i ystyriaeth.

Mae'r rheoliadau'n datgan y caiff awdurdod gweinyddu wneud cytundeb derbyn gydag unrhyw gorff sy'n dod o dan Atodlen 2 Rhan 3 1(d(i)) (a elwid gynt yn gorff trosglwyddai a ganiateir) Yn ogystal â'r gofynion o fewn y rheoliadau, bydd y Gronfa'n gosod cytundeb derbyn. Bydd angen i bob un o'r tri pharti i'r cytundeb derbyn gytuno ar y telerau mynediad - Cyflogwr y Cynllun, y corff derbyn a Chyngor Gwynedd yn rhinwedd ei swydd fel gweinyddwr y Gronfa.

Mae'r rheoliadau hefyd yn datgan y caiff awdurdod gweinyddu wneud cytundeb derbyn ag unrhyw gorff sy'n dod o dan Atodlen 2 Rhan 3 1(a) (a elwid gynt yn gorff cymunedol a ganiateir). Yn ogystal â'r gofynion a nodir yn y rheoliadau, bydd y Gronfa'n rhoi cytundeb derbyn ar waith pan fo awdurdod lleol wedi cytuno i weithredu fel gwarantwr, ac felly bydd yn barti i'r cytundeb derbyn.

Os bydd yr awdurdod gweinyddol yn ystyried ei bod yn briodol derbyn corff newydd i'r Gronfa, bydd cytundeb derbyn yn cael ei roi ar waith sy'n cwmpasu amgylchiadau penodol y cyflogwr hwnnw.

Mae rhai o'r materion allweddol y bydd angen cytuno arnynt cyn derbyn cyflogwr newydd i'r Gronfa yn cynnwys:

- Ar ba delerau y gellir derbyn y corff a dderbynnir i'r Gronfa
- Manylion unrhyw aelodau sy'n gymwys i drosglwyddo i'r corff a dderbyniwyd
- Y dull o ddyrannu asedau i'r corff a dderbynnir a phennu cyfraniadau
- A oes angen unrhyw warant neu indemniad
- Pa mor aml y gwneir gwaith monitro parhaus o'r sefyllfa ariannu
- Ar ba sail y bydd unrhyw brisiad terfynu yn cael ei gynnal
- Manylion unrhyw gytundeb rhannu risg neu basio drwodd, gan gynnwys a allai'r corff a ganiateir fod yn gymwys i gael credyd ymadael.
- Os yw'r corff a dderbynnir yn gymwys i gael cyfradd gyfrannu gyfun, sut y caiff hon ei phennu
- Adennill costau ymddeoliad salwch ac ymddeoliad cynnar

Pwrpas ystyriaeth yr awdurdod gweinyddu yw lleihau'r risg o draws-gymorthdalau ymrwymadau rhwng cyflogwyr, a cheisio sicrhau diogelwch cyflogwyr sy'n cymryd rhan yn y Gronfa.

6 Beth fydd yn digwydd os bydd cyflogwr yn trosglwyddo staff mewn swmp?

Bydd trosglwyddiadau mewn swmp yn cael ei edrych arnynt yn unigol, ond yn gyffredinol:

- Ni fydd y Gronfa'n talu trosglwyddiadau swmp sy'n fwy mewn gwerth na chyfran ased y cyflogwr sy'n trosglwyddo yn y Gronfa, na gwerth ymrwmiadau'r aelodau sy'n trosglwyddo, pa un bynnag sydd isaf.
- ni fydd y Gronfa yn rhoi buddion ychwanegol i aelodau sy'n dod â hawliau i mewn o gronfa arall, oni bai bod y trosglwyddiad ased yn ddigon i gwrdd â ymrwmiadau ychwanegol
- gall y Gronfa ganiatáu diffygion ar drosglwyddiadau swmp os oes gan y cyflogwr gyfamod addas a'i fod yn ymrwmo i gwrdd â'r diffyg mewn cyfnod priodol, a allai olygu bod angen cynyddu cyfraniadau rhwng prisiadau.

7 Beth sydd yn digwydd pan mae cyflogwr yn gadael y Gronfa?

7.1 Beth yw digwyddiad darfod?

Digwyddiadau ar gyfer ystyried rhoi'r gorau i'r Gronfa yw:

- mae'r aelod gweithredol olaf wedi stopio cyfrannu i'r Gronfa. Gall yr awdurdod gweinyddu, yn ôl ei ddisgresiwn, ohirio gweithredu am hyd at dair blynedd drwy gyhoeddi hysbysiad atal. Mae hynny'n golygu na fydd terfyniad yn cael ei sbarduno os yw'r cyflogwr yn cyflogi un neu fwy o aelodau gweithredol yn ystod yr amser y cytunwyd arno
- ansolfedd, dirwyn i ben neu ymddatod y corff
- torri unrhyw ymrwymiad yn y cytundeb derbyn nad ydynt yn cael eu hunioni i foddhad y Gronfa
- methiant i dalu unrhyw symiau dyledus o fewn y cyfnod gofynnol
- methiant i adnewyddu neu addasu lefel bond neu indemniad, neu i gadarnhau gwarantwr amgen priodol
- terfynu trefniant dyled gohiriedig.

Os does dim trefniant dyled gohiriedig mewn lle, bydd yr awdurdod gweinyddu yn cyfarwyddo actiwari'r Gronfa i gynnal prisiad terfynol er mwyn cyfrifo a oes gwarged neu ddiffyg pan fydd y cyflogwr yn gadael y Gronfa.

7.2 Beth sydd yn digwydd pan mae cyflogwr yn darfod?

Mae'n rhaid i'r awdurdod gweinyddu ddiogelu buddiannau gweddill cyflogwyr y Gronfa pan fydd cyflogwr yn gadael y cynllun. Nod yr actiwari yw amddiffyn y cyflogwyr sy'n weddill rhag y risg o golled yn y dyfodol. Mae'r targed ariannu a fabwysiadwyd ar gyfer y cyfrifiad terfynu isod. Diffinnir y rhain yn [Atodiad Ch](#).

- (a) Lle nad oes gwarantwr, bydd ymrwymadau terfynu a gwarged/diffyg terfynol fel arfer yn cael eu cyfrifo gan ddefnyddio sail risg isel, sy'n fwy darbodus na'r sail cyfranogiad parhaus. Diffinnir y sail gadael risg isel yn [Atodiad Ch](#).
- (b) Os oes gwarantwr, bydd y warrant yn cael ei hystyried cyn y prisiad terfynu. Pan fo'r gwarantwr yn warrantwr pan mae popeth arall wedi methu, ni fydd hyn yn cael unrhyw effaith ar y prisiad terfynu. Os nad yw hyn yn wir, gellir cyfrifo terfyniad gan ddefnyddio'r un sail a ddefnyddiwyd i gyfrifo ymrwymadau (a'r gyfran ased cyfatebol) wrth ymuno â'r Gronfa.
- (c) Yn dibynnu ar y gwarant, efallai y bydd modd trosglwyddo ymrwymadau ac asedau'r cyflogwr i'r gwarantwr heb grisialu diffygion neu warged. Gall hyn ddigwydd os na all cyflogwr dalu'r cyfraniadau sy'n ddyledus a bod y dull o weithredu o fewn telerau'r gwarant.

Os na all y Gronfa adennill y taliad gofynnol yn llawn, bydd symiau heb eu talu yn cael eu talu gan yr awdurdod gosod cysylltiedig (yn achos corff a ganiateir sy'n dod i ben) neu'n cael ei rannu rhwng cyflogwyr eraill y Gronfa. Gall hyn olygu bod angen adolygu'r dystysgrif Cyfraddau ac Addasiadau ar unwaith neu gael ei adlewyrchu yn y cyfraddau cyfrannu a bennwyd yn y prisiad ffurfiol nesaf.

Mae actiwari'r Gronfa yn codi ffi am brisiadau terfynu ac efallai y bydd costau terfynu eraill. Mae ffioedd a threuliau ar draul y cyflogwr ac yn cael eu tynnu o'r gwarged terfynu neu eu hychwanegu at y diffyg terfynu. Mae hyn yn gwella effeithlonrwydd drwy leihau trafodion rhwng y cyflogwr a'r Gronfa.

Mae'r polisi ar adael y Gronfa yn **Atodiad Ff**.

7.3 Beth sydd yn digwydd os oes gwarged?

Os yw'r prisiad terfynu yn dangos bod gan y cyflogwr sy'n gadael fwy o asedau na ymrwymadau – credyd ymadael – gall yr awdurdod gweinyddu benderfynu faint fydd yn cael ei dalu'n ôl i'r cyflogwr ar sail:

- swm y gwarged
- cyfran y gwarged oherwydd cyfraniadau'r cyflogwr
- unrhyw sylwadau (fel cytundebau rhannu risg neu warantau) a wneir gan y cyflogwr sy'n gadael ac unrhyw gyflogwr sy'n darparu gwarant neu ryw fath arall o gymorth cyflogwr
- unrhyw ffactorau perthnasol eraill.

Manylir ar ddull y Gronfa o ymdrin â chredydau ymadael yn y polisi gadael yn **Atodiad Ff**.

7.4 Sut mae cyflogwyr yn ad-dalu dyledion terfynu?

Os oes diffyg, bydd disgwyl taliad llawn mewn un taliad neu:

- wedi'i wasgaru dros gyfnod y cytunwyd arno, os yw'r cyflogwr yn ymrwymo i gytundeb gwasgaru gohiriedig (DSA)
- os bydd cyflogwr sy'n gadael yn ymrwymo i drefniant dyled ohiriedig, mae'n aros yn y Gronfa ac yn talu cyfraniadau nes bod y ddyled terfynu wedi'i had-dalu. Caiff taliadau eu hailasesu ym mhob prisiad ffurfiol

Manylir ar bolisi hyblygrwydd cyflogwyr wrth ymadael yn y polisi ar adael y Gronfa yn **Atodiad Ff**.

7.5 Beth os nad oes gan gyflogwr aelodau gweithredol?

Pan fydd cyflogwyr yn gadael y Gronfa oherwydd bod eu haelod gweithredol diwethaf wedi gadael, gallant dalu dyled terfynu, derbyn credyd ymadael neu fynd i mewn i DDA/DSA. Y tu hwnt i hyn nid oes ganddynt unrhyw ymrwymadau bellach i'r Gronfa ac ychwaith:

- a) daw eu cyfran ased i ben cyn i'r holl fuddion cyn-weithwyr gael eu talu. Bydd yn ofynnol i gyflogwyr eraill y Gronfa gyfrannu at weddill y buddion. Bydd actiwari'r Gronfa yn rhannu'r ymrwymadau ar sail pro-rata mewn prisiadau ffurfiol dilynol.
- b) bydd y cyn-weithiwr neu ddibynnydd olaf yn marw cyn i gyfran ased y cyflogwr ddod i ben yn llwyr. Bydd actiwari'r gronfa yn dosrannu'r asedau sy'n weddill i gyflogwyr eraill y Gronfa ar sail pro-rata.

8 Beth yw'r gofynion adrodd statudol?

8.1 Rheoliadau adrodd

Mae Deddf Pensiynau'r Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 yn ei gwneud yn ofynnol i Adran Actiwari'r Llywodraeth adrodd ar gronfeydd CPLIL yng Nghymru a Lloegr ar ôl pob prisiad tair blynedd, yn yr hyn a elwir fel arfer yn adroddiad adran 13. Dylai'r adroddiad gynnwys cadarnhad bod cyfraniadau'r cyflogwr yn cael eu gosod ar y lefel gywir i sicrhau diddyledrwydd y Gronfa a'i heffeithlonrwydd cost hirdymor.

8.2 Diddyledrwydd

Gosodir cyfraniadau cyflogwyr ar lefel diddyledrwydd priodol os yw cyfradd y cyfraniad yn targedu lefel ariannu o 100% dros amser priodol, gan ddefnyddio tybiaethau priodol o gymharu â chronfeydd eraill. Naill ai:

- (a) gall cyflogwyr ar y cyd gynyddu eu cyfraniadau, neu gall y Gronfa wireddu cynlluniau wrth gefn i dargedu lefel ariannu 100%

neu
- (b) bod cynllun priodol ar waith os oes, neu os disgwylir y bydd, gostyngiad yng ngallu cyflogwyr i gynyddu cyfraniadau yn ôl yr angen.

8.3 Cost effeithlonrwydd hirdymor

Mae cyfraniadau'r cyflogwr yn cael eu gosod ar lefel cost-effeithlonrwydd hirdymor priodol os yw'r gyfradd gyfrannu yn darparu ar gyfer cost cronni buddion cyfredol, gydag addasiad priodol ar gyfer unrhyw warged neu ddiffyg.

I asesu hyn, gall yr awdurdod gweinyddu ystyried ffactorau absoliwt a pherthnasol.

Mae ffactorau cymharol yn cynnwys:

1. cymharu cronfeydd CPLIL gyda'i gilydd
2. y cyfnod adfer diffyg ymhlyg
3. yr adenillion buddsoddi sydd eu hangen i sicrhau lefel cyllido llawn ar ôl 20 mlynedd.

Mae ffactorau absoliwt yn cynnwys:

1. cymharu cronfeydd gyda meincnod gwrthrychol
2. i ba raddau y bydd cyfraniadau'n talu am gost cronni buddion cyfredol a llog ar unrhyw ddiffyg
3. sut mae'r enillion buddsoddi gofynnol o dan ystyriaethau cymharol yn cymharu â'r enillion amcangyfrifedig yn y dyfodol a dargedir gan y strategaeth fuddsoddi
4. i ba raddau y mae cyfraniadau a dalwyd yn unol â chyfraniadau disgwylidig, yn seiliedig ar y dystysgrif Cyfraddau ac Addasiadau
5. sut mae unrhyw gynllun adfer diffyg newydd yn cysoni ag, ac yn gallu bod yn barhad o, unrhyw gynllun adfer diffyg blaenorol, gan ganiatáu ar gyfer profiad y Gronfa

Gall y metrigau hyn gael eu hasesu gan GAD ar sail safonedig sy'n ymwneud â'r farchnad lle nad yw seiliau actiwaraidd y Gronfa yn cynnig cymariaethau syml.

Atodiadau

Atodiad A – Y Fframwaith Rheoleiddio

A1 Pam bod angen datganiad strategaeth cyllido?

Mae rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) yn gofyn i gronfeydd i gynnal a chyhoeddi datganiad strategaeth cyllido (DSC). Yn ôl yr Adran Lefelu i Fyny, Tai a Chymunedau (DLUHC) pwrpas y DSC yw dogfennu'r prosesau y mae'r awdurdod gweinyddol yn eu defnyddio i:

- sefydlu **strategaeth glir a thryloyw sy'n benodol i'r gronfa** sy'n nodi'r ffordd orau o fodloni ymrwymïadau pensiwn cyflogwyr wrth symud ymlaen
- cefnogi'r fframwaith rheoleiddio i gynnal **cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr sydd mor gyson â phosibl**
- sicrhau bod y Gronfa'n bodloni ei hamcanion **diddyledrwydd a chost effeithlonrwydd hirdymor**
- cymryd **golwg tymor hwy doeth** ar ariannu'r ymrwymïadau hynny.

I baratoi y DSC, mae'r awdurdod gweinyddol wedi defnyddio arweiniad gan Chartered Institute of Public Finance and Accountancy (CIPFA).

A2 Ymgynghoriad

Mae rheoliadau CPLIL a chanllawiau diweddaraf CIPFA yn nodi y dylid paratoi'r DSC mewn ymgynghoriad â "person y mae'r awdurdod yn eu hystyried yn briodol". Dylid hyn gynnwys 'deialog ystyrlon... ag awdurdodau codi'r dreth gyngor a chynrychiolwyr cyflogwyr eraill sy'n cymryd rhan'.

Yn ymarferol, ar gyfer y Gronfa, roedd y broses ymgynghori ar gyfer y DSC hwn fel a ganlyn:

- Mae fersiwn drafft o'r DSC wedi ei gyhoeddi i'r holl gyflogwyr sy'n cymryd rhan yn Ionawr 2023 ar gyfer sylwadau;
- Gofyn am sylwadau o fewn 42 diwrnod ;
- Yn dilyn diwedd y cyfnod ymgynghori diweddarwyd y DSC lle bo angen ac yna ei gyhoeddi, ym mis Mawrth.

A3 Sut mae'r DSC yn cael ei gyhoeddi?

Mae'r DSC ar gael drwy'r ffynonellau canlynol:

- Cyhoeddi ar y wefan
- Copi wedi'i anfon trwy e-bost at bob cyflogwr sydd yn y Gronfa
- Copi llawn wedi ei gyfeirio â'r adroddiad blynyddol a chyfrifon y Gronfa
- Copïau ar gael ar gais.

Mae'r DSC yn cael ei gyhoeddi ar [Datganiad Strategaeth Cyllido \(cronfabensiwnngwynedd.cymru\)](https://www.cronfabensiwnngwynedd.cymru).

A4 Pa mor aml mae'r DSC yn cael ei adolygu?

Mae'r DSC yn cael ei adolygu mewn manylder o leiaf pob tair blynedd fel rhan o'r prisiad. Gellir gwneud diwygiadau cyn hynny os oes newidiadau rheoliadol neu weithredol. Ymgynghorir ar unrhyw ddiwygiadau, eu cytuno gan y Pwyllgor Pensiynau a'u cynnwys yng nghofnodion cyfarfod y Pwyllgor.

A5 Sut mae'r DSC yn cyd-fynd â dogfennaeth gyffredinol y Gronfa?

Mae'r DSC yn grynodedb safbwynt y Gronfa at ariannu ymrwymadau. Nid yw'n hollgynhwysfawr – mae'r Gronfa'n cyhoeddi datganiadau eraill fel y datganiad strategaeth fuddsoddi, y datganiad polisi llywodraethu a'r datganiad polisi cyfathrebu. Mae adroddiad blynyddol a chyfrifon y Gronfa hefyd yn cynnwys y wybodaeth ddiweddaraf am y Gronfa.

Gallwch weld holl ddogfennaeth y Gronfa yn [Cartref \(cronfabensiwnwynedd.cymru\)](http://Cartref.cronfabensiwnwynedd.cymru)

Atodiad B – Rolau a chyfrifoldebau

B1 Yr Awdurdod Gweinyddol:

- 1 yn gweithredu'r Gronfa ac yn dilyn holl reoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL).
- 2 yn rheoli unrhyw wrthdaro buddiannau o'i rôl ddeuol fel awdurdod gweinyddu a chyflogwr Cronfa
- 3 yn casglu cyfraniadau cyflogwyr a gweithwyr, incwm buddsoddi a symiau eraill sy'n ddyledus
- 4 yn sicrhau bod arian parod ar gael i dalu buddion pan fyddant yn ddyledus
- 5 yn talu pob budd-dal a hawliadau
- 6 yn buddsoddi arian dros ben fel cyfraniadau ac incwm nad oes ei angen i dalu buddion ar unwaith, yn unol â rheoliadau a'r strategaeth fuddsoddi
- 7 cyfathrebu â chyflogwyr fel eu bod yn deall eu ymrwymadau
- 8 yn diogelu'r Gronfa rhag diffygdalu gan gyflogwyr
- 9 yn gweithio gydag actiwari'r Gronfa i reoli'r broses brisio
- 10 yn darparu gwybodaeth i Adran Actiwari'r Llywodraeth er mwyn iddynt allu cyflawni eu dyletswyddau statudol
- 11 yn ymgynghori ar y datganiadau strategaeth cyllido a buddsoddi, yn eu paratoi ac yn eu cynnal
- 12 yn hysbysu'r actiwari am newidiadau a allai effeithio ar gyllid
- 13 monitro perfformiad a chyllid y Gronfa, gan ddiwygio'r datganiadau strategaeth yn ôl yr angen
- 14 yn galluogi'r bwrdd pensiwn lleol i adolygu'r broses brisio.

B2 Cyflogwyr unigol:

- 1 tynnu'r cyfraniadau cywir o gyflog gweithwyr
- 2 talu'r holl gyfraniadau erbyn y dyddiad dyledus
- 3 bod â pholisiau priodol ar waith i weithio o fewn y fframwaith rheoleiddio
- 4 gwneud cyfraniadau ychwanegol fel y cytunwyd, er enghraifft i ychwanegu at fuddion cynllun neu straen ymddeoliad cynnar
- 5 hysbysu'r awdurdod gweinyddol yn brydlon am unrhyw newidiadau i amgylchiadau, rhagolygon neu aelodaeth a allai effeithio ar gyllid yn y dyfodol.
- 6 gwneud unrhyw daliadau ymadael gofynnol wrth adael y Gronfa

B3 Actiwari'r Gronfa:

- 1 paratoi prisiadau, gan gynnwys pennu cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr, cytuno ar dybiaethau, gweithio o fewn y DSC a rheoliadau CPLIL a thargedu'n briodol hylifedd y gronfa a chost-efeithiolrwydd hirdymor
- 2 yn darparu gwybodaeth i Adran Actiwari'r Llywodraeth er mwyn iddynt allu cyflawni eu dyletswyddau statudol
- 3 yn rhoi cyngor ar gyflogwyr cronfa, gan gynnwys rhoi cyngor a monitro bondiau neu warantau eraill
- 4 paratoi cyngor a chyfrifiadau ynghylch trosglwyddiadau swmp a buddion unigol

- 5 yn cynorthwyo'r awdurdod gweinyddol i ystyried newidiadau i gyfraniadau cyflogwyr rhwng prisiau ffurfiol
- 6 yn rhoi cyngor ar derfynu cyfranogiad cyflogwyr yn y Gronfa
- 7 yn adlewyrchu arweiniad a gofynion proffesiynol actiwaraidd yn llawn ym mhob cyngor a roddir

B4 Partïon eraill:

- 1 cynghorydd buddsoddi mewnol ac allanol yn sicrhau bod y Datganiad Strategaeth Buddsoddi (DSB) yn gyson â'r Datganiadau Strategaeth Gyllido
- 2 rheolwr buddsoddi, gwarcheidwad a bancwyr yn chwarae eu rhan mewn buddsoddi a dadfuddsoddi effeithiol o asedau'r Gronfa yn unol â'r DSB.
- 3 archwilydd yn cydymffurfio â safonau, yn sicrhau bod y Gronfa'n cydymffurfio â gofynion, yn monitro ac yn cynghori ar ganfod twyll, ac yn cymeradwyo'r adroddiad blynyddol a datganiad y cyfrifon
- 4 gofynnir i ymgymghorwyr llywodraethu gynghori'r awdurdod gweinyddu yn achlysurol ar brosesau a dulliau gweithio
- 5 ymgynghorwyr cyfreithiol mewnol ac allanol yn sicrhau bod y Gronfa'n cydymffurfio â'r holl reoliadau a gofynion ehangach llywodraeth leol, gan gynnwys gweithdrefnau'r awdurdod gweinyddu ei hun
- 6 mae'r Adran ar gyfer Lefelu i Fyny, Tai a Chymunedau, gyda chymorth Adran Actiwari'r Llywodraeth a Bwrdd Cynghori'r Cynllun, yn gweithio gyda chronfeydd CPLIL i fodloni gofynion Adran 13.

Atodiad C – Risgiau a rheolaethau

C1 Rheoli risgiau

Mae gan yr awdurdod gweinyddol raglen rheoli risg i nodi a rheoli risgiau ariannol, demograffig, rheoleiddiol a llywodraethu

Mae gan y Bwrdd Pensiwn rôl goruchwyllo / cynorthwyo a nid rôl gwneud penderfyniadau, ei gyfrifoldebau yw i:

1. Cynorthwyo Cronfa Bensiwn Gwynedd fel Rheolwr Cynllun;
2. Sicrhau cydymffurfiaeth â rheoliadau a gofynion a orfodir gan y Rheoleiddiwr Pensiynau a'r Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol
3. Sicrhau llywodraethu a gweinyddu effeithiol ac effeithlon o'r Gronfa.
4. Cynorthwyo gyda materion eraill fel y gall rheoliadau'r cynllun ei nodi.

Mae manylion y risgiau a'r rheolaethau allweddol sy'n benodol i'r gronfa wedi'u nodi yn y gofrestr risg yn [Cofrestr Risg 2021 \(cronfabensiwnngwynedd.cymru\)](#).

C2 Asesu a monitro cyfamod y cyflogwr

Nid oes gan lawer o'r cyflogwyr sy'n cymryd rhan yn y Gronfa, megis cyrff a ganiateir, unrhyw bwerau codi trethi lleol. Mae'r gronfa yn adolygu cyfamodau cyflogwyr o'r fath bob 3 blynedd cyn y prisiad ffurfiol.

C3 Risg Hinsawdd a adrodd TCFD

Mae'r Gronfa wedi ystyried risgiau sy'n gysylltiedig â'r hinsawdd wrth osod y strategaeth ariannu. Er mwyn ystyried cydnheredd y strategaeth mae'r Gronfa wedi cynnwys profion straen senario hinsawdd yn yr ymarfer modelu cyfraniadau ar gyfer cyflogwyr awdurdodau lleol ym mhrisiad 2022. Roedd y canlyniadau modelu o dan y profion straen ychydig yn waeth na'r canlyniadau craidd ond roeddent yn dal i fod o fewn lefelau goddefiant risg, yn enwedig o ystyried difrifoldeb y straen a roddwyd. Mae'r canlyniadau'n rhoi sicrwydd nad yw'r dull modelu yn tanamcangyfrif effaith bosibl newid yn yr hinsawdd yn sylweddol a bod y strategaeth ariannu yn gallu gwrthsefyll risgiau hinsawdd. Gellir defnyddio canlyniadau'r profion straen hyn yn y dyfodol i gynorthwyo gyda datgeliadau a baratowyd yn unol ag egwyddorion y Tasglu ar Ddatgeliadau Ariannol Cysylltiedig â'r Hinsawdd (TCFD).

Ni chymhwyswyd yr un profion straen i fodelu'r strategaeth ariannu ar gyfer cyflogwyr llai. Fodd bynnag, o ystyried bod yr un model sylfaenol yn cael ei ddefnyddio ar gyfer pob cyflogwr a bod cyflogwyr yr awdurdod lleol yn cyfrif am y mwyafrif helaeth o asedau a ymrwymadau'r Gronfa, nid oedd cymhwyso'r profion straen i bob cyflogwr yn cael ei ystyried yn gymesur ar hyn o bryd ac ni fyddai'n ddisgwyliedig i arwain at unrhyw newidiadau i'r cynlluniau cyfraniadau y cytunwyd arnynt

Mae gan y Gronfa Fframwaith Buddsoddi Cyfrifol a gytunwyd gan y Pwyllgor Pensiynau yn 2022 [Polisi Buddsoddi Cyfrifol 2022 \(gwyneddpensionfund.wales\)](#)

Atodiad Ch – Rhagdybiaethau actiwaraidd

Mae actiwarï'r Gronfa'n defnyddio set o dybiaethau i bennu'r strategaeth, ac felly mae rhagdybiaethau yn rhan sylfaenol o'r datganiad strategaeth ariannu.

Ch1 Beth yw'r tybiaethau?

Defnyddir tybiaethau i amcangyfrif y buddion sy'n ddyledus i'w talu i aelodau. Mae tybiaethau ariannol yn pennu faint o fuddion sydd i'w dalu i bob aelod, a'r enillion buddsoddi disgwylidig ar yr asedau a ddelir i gwrdd â'r buddion hynny. Defnyddir tybiaethau demograffig i gyfrifo pryd y gwneir taliadau budd-dal ac am ba hyd.

Y targed ariannu yw'r arian y mae'r Gronfa'n bwriadu ei ddal i gwrdd â'r buddion a enillwyd hyd yma.

Bydd unrhyw newid yn y rhagdybiaethau yn effeithio ar y targed ariannu a'r gyfradd gyfrannu, ond nid yw tybiaethau gwahanol yn effeithio ar y buddion gwirioneddol y bydd y Gronfa'n eu talu yn y dyfodol.

Ch2 Pa ragdybiaethau a ddefnyddir i osod y gyfradd gyfrannu?

Nid yw'r Gronfa'n dibynnu ar un set o ragdybiaethau wrth osod cyfraddau cyfrannu, yn hytrach yn defnyddio Gwasanaeth Senario Economaidd Hymans Robertson i ragamcanu asedau, buddion a llif arian pob cyflogwr hyd at ddiwedd y cyfnod ariannu.

Mae'r Gwasanaeth Senario Economaidd yn rhagamcanu buddion y dyfodol, cyfraniadau ac adenillion ar fuddsoddiadau o dan 5,000 o senarios economaidd posibl, gan ddefnyddio amrywiolyn ar gyfer chwyddiant yn y dyfodol ac enillion ar fuddsoddiadau ar gyfer pob dosbarth o asedau, yn hytrach nag un gwerth sefydlog.

Ar gyfer unrhyw ragamcan, gall actiwarï'r gronfa asesu a yw'r targed ariannu wedi'i fodloni ar ddiwedd y gorwel amser.

Tabl: Crynodeb o'r rhagdybiaethau sy'n sail i'r Gwasanaeth Senario Economaidd, 31 Mawrth 2022

		Annualised total returns								Inflation (CPI)	17 year real yield (CPI)	17 year yield
		UK Equity	Developed World ex UK Equity	Private Equity	Property	Emerging Markets Equity	Listed Infrastructure Equity	Multi Asset Credit (sub inv grade)	Absolute Return Bonds (inv grade)			
5 years	16th %ile	-2.7%	-3.2%	-5.0%	-2.5%	-5.9%	-3.5%	0.3%	0.5%	2.3%	-2.2%	1.1%
	50th %ile	5.5%	5.3%	9.5%	4.0%	5.6%	4.8%	3.1%	2.0%	3.9%	-1.3%	2.1%
	84th %ile	13.9%	14.0%	24.1%	11.0%	17.9%	12.8%	5.7%	3.4%	5.5%	-0.4%	3.3%
10 years	16th %ile	-0.4%	-0.7%	-1.2%	-0.6%	-2.5%	-1.1%	1.7%	0.9%	1.6%	-1.7%	1.1%
	50th %ile	5.7%	5.6%	9.4%	4.4%	5.8%	4.9%	3.5%	2.3%	3.3%	-0.5%	2.5%
	84th %ile	11.6%	11.7%	20.1%	9.5%	14.4%	10.9%	5.2%	3.7%	4.9%	0.7%	4.3%
20 years	16th %ile	1.7%	1.5%	2.4%	1.4%	0.1%	1.2%	2.8%	1.4%	1.2%	-0.7%	1.3%
	50th %ile	6.2%	6.1%	10.0%	5.0%	6.3%	5.6%	4.4%	2.9%	2.7%	1.1%	3.2%
	84th %ile	10.6%	10.8%	17.6%	8.9%	12.8%	10.1%	6.0%	4.6%	4.3%	2.7%	5.7%
	Volatility (Disp) (1 yr)	19.9%	20.1%	31.2%	15.0%	27.0%	17.5%	7.4%	2.8%	1.4%		

Ch3 Pa dybiaethau ariannol a ddefnyddiwyd?

Enillion buddsoddi y dyfodol a chyfradd disgownt

Mae'r Gronfa'n defnyddio dull sy'n seiliedig ar risg i gynhyrchu tybiaethau am enillion buddsoddi yn y dyfodol dros y cyfnod ariannu, yn seiliedig ar y strategaeth fuddsoddi.

Y gyfradd ddisgownt yw'r gyfradd flynyddol o enillion buddsoddi yn y dyfodol y tybir ei bod yn cael ei hennill ar asedau ar ôl diwedd y cyfnod ariannu. Pennir y dybiaeth cyfradd ddisgownt fel swm uwchlaw'r gyfradd ddi-risg.

Mae tybiaethau ar gyfer enillion buddsoddi yn y dyfodol yn dibynnu ar yr amcan ariannu.

	Math o gyflogwr	Swm yn uwch na'r gyfradd di-risg
Sail barhaus	Pob cyflogwr ond am cyrff trosglwyddai a ganiateir a cyrff cymunedol wedi cau	2.3%
Sail gadael risg isel	Cyrff cymunedol a ganiateir wedi cau i aelodau newydd	0%
Sail ymadael contractwr	Cyrff trosglwyddai a ganiateir	Yn hafal i'r swm a ddefnyddir i dyrannu asedau i'r cyflogwr wrth ymuno â'r Gronfa

Cyfradd disgownt (ar gyfer cyfrifiad lefel ariannu ar 31 Mawrth 2022 yn unig)

At ddiben cyfrifo lefel ariannu ym mhriiad 2022, mae cyfradd ddisgownt o 4.1% y flwyddyn yn berthnasol. Mae hyn yn seiliedig ar amcangyfrif darbodus o enillion ar fuddsoddiadau, yn benodol, bod tebygolrwydd o 75% y bydd asedau'r Gronfa yn cynhyrchu enillion buddsoddi o 4.1% y flwyddyn yn y dyfodol dros yr 20 mlynedd yn dilyn dyddiad prisio 2022.

Cynnydd mewn pensiwn ac ailbriso CARE

Mae gohirio a chodiadau taliadau i bensiynau ac ailbriso buddion CARE yn unol â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr (CPI) ac yn cael eu pennu gan y rheoliadau.

Mae rhagdybiaeth y CPI yn seiliedig ar fodel senario economaidd Hymans Robertson. Gwerth canolrif chwyddiant CPI o'r model yma oedd 2.7% y flwyddyn ar 31 Mawrth 2022.

Tyfiant cyflogau

Mae'r rhagdybiaeth cynnydd cyflog yn y prisiad diweddaraf wedi'i osod i 0.5% yn uwch na'r CPI y flwyddyn ynghyd â graddfa gyflog dyrchafiad.

Ch4 Pa dybiaethau demograffig a ddefnyddiwyd?

Rhagdybiaethau demograffig yw'r amcangyfrifon gorau o brofiad yn y dyfodol. Mae'r Gronfa'n defnyddio cyngor gan Club Vita i osod tybiaethau demograffig, yn ogystal â dadansoddiad a barn yn seiliedig ar brofiad y Gronfa

Mae tybiaethau demograffig yn amrywio yn ôl y math o aelod, felly mae proffil aelodaeth pob cyflogwr ei hun yn cael ei adlewyrchu yn eu canlyniadau.

Disgwyliad bywyd

Mae'r tybiaethau hirhoedledd yn set bwrpasol o VitaCurves a gynhyrchwyd drwy ddadansoddiad manwl ac wedi'u teilwra i gyd-fynd â phroffil aelodaeth y gronfa.

Mae lwfans wedi'i wneud ar gyfer gwelliannau i farwolaethau yn y dyfodol, yn unol â fersiwn 2021 o'r ymchwiliad parhaus i farwolaethau (CMI) a gyhoeddwyd gan y proffesiwn actiwaraid. Mae'r man cychwyn wedi'i addasu gan +0.25% i adlewyrchu'r gwahaniaeth rhwng y data poblogaeth gyfan a ddefnyddir yn aelodaeth CMI ac CPLIL. Mae cyfradd hirdymor o welliannau marwolaethau o 1.5% y flwyddyn yn berthnasol.

Y paramedr llyfnu a ddefnyddir yn y model CMI yw 7.0. Ychydig o dystiolaeth sydd ar gael ar hyn o bryd ar effaith hirdymor Covid-19 ar ddisgwyliadau bywyd. Er mwyn osgoi effaith gormodol o brofiad marwolaethau diweddar ar ragdybiaethau hirdymor, ni roddwyd unrhyw bwysau ar ddata o 2020 a 2021 yn y CMI.

Tybiaethau demograffig arall

Ymddeoliad mewn iechyd normal	Tybir bod aelodau'n ymddeol ar yr oedran cynharaf posibl heb unrhyw ostyngiad mewn pensiwn.
Codiadau cyflog gyda dyrchafiad	Sampl yn cynyddu isod
Marw mewn gwasanaeth	Cyfraddau sampl isod
Gadael y cynllun	Cyfraddau sampl isod
Ymddeoliad oherwydd iechyd	Cyfraddau sampl isod
Manylion teulu	Tybir bod gan gyfran amrywiol o aelodau bartner dibynnol ar ymddeoliad neu ar farwolaeth gynharach. Er enghraifft, yn 60 oed tybir bod hyn yn 90% ar gyfer dynion ac 85% ar gyfer merched. Y tu hwnt i ymddeoliad caiff y gyfran ei haddasu ar gyfer marwolaethau dibynnol tybiedig. Tybir bod dynion 3 blynedd yn hŷn na merched, a thybir bod dibynyddion partner o ryw arall i aelodau.
Cymudo	Mae 65% o ymddeoliadau yn y dyfodol yn dewis cyfnewid pensiwn am arian parod di-dreth ychwanegol hyd at yr uchafswm
Opsiwn 50:50	Bod 0.5% o aelodau yn dewis yr opsiwn 50:50

Ch5 Cyfraddau i dybiaethau demograffig

Dynion

Digwyddiad pob 1000 aelod actif y flwyddyn								
Oedran	Graddfa Cyflog	Marw cyn ymddeol	Tynnu'n ôl		Ymddeoliad ar sail iechyd Haen 1		Ymddeoliad ar sail iechyd Haen 2	
			LIA	RhA	LIA	RhA	LIA	RhA
		Llawm Amser & Rhan Amser						
20	105	0.17	323.45	609.76	0.00	0.00	0.00	0.00
25	117	0.17	213.65	402.77	0.00	0.00	0.00	0.00
30	131	0.20	151.59	285.73	0.00	0.00	0.00	0.00
35	144	0.24	118.44	223.22	0.10	0.07	0.02	0.01
40	150	0.41	95.36	179.66	0.16	0.12	0.03	0.02
45	157	0.68	89.57	168.72	0.35	0.27	0.07	0.05
50	162	1.09	73.83	138.92	0.90	0.68	0.23	0.17
55	162	1.70	58.14	109.45	3.54	2.65	0.51	0.38
60	162	3.06	51.82	97.51	6.23	4.67	0.44	0.33
65	162	5.10	0.00	0.00	11.83	8.87	0.00	0.00

Merched

Digwyddiad pob 1000 aelod actif y flwyddyn								
Oedran	Graddfa Cyflog	Marw cyn ymddeol	Tynnu'n ôl		Ymddeoliad ar sail iechyd Haen 1		Ymddeoliad ar sail iechyd Haen 2	
			LIA	RhA	LIA	RhA	LIA	RhA
		Llawn Amser & Rhan Amser						
20	105	0.10	352.42	373.90	0.00	0.00	0.00	0.00
25	117	0.10	237.14	251.55	0.10	0.07	0.02	0.01
30	131	0.14	198.78	210.83	0.13	0.10	0.03	0.02
35	144	0.24	171.57	181.90	0.26	0.19	0.05	0.04
40	150	0.38	142.79	151.34	0.39	0.29	0.08	0.06
45	157	0.62	133.25	141.21	0.52	0.39	0.10	0.08
50	162	0.90	112.34	118.92	0.97	0.73	0.24	0.18
55	162	1.19	83.83	88.83	3.59	2.69	0.52	0.39
60	162	1.52	67.55	71.50	5.71	4.28	0.54	0.40
65	162	1.95	0.00	0.00	10.26	7.69	0.00	0.00

Ch6 Pa ragdybiaethau sy'n berthnasol mewn prisiad terfynol yn dilyn ymadawiad cyflogwr o'r Gronfa? Sail gadael risg isel

Pan na fydd warantwr, bydd y sail gadael risg isel yn berthnasol.

Mae'r sail tybiaethau ariannol a demograffig sy'n sail i'r sail gadael risg isel yn cael ei egluro isod:

1. Mae'r gyfradd ddisgownt yn cael ei gosod yn hafal i'r enillion blynyddol ar fondiau'r llywodraeth sydd wedi dyddio yn hir ar y dyddiad darfod, gyda lefel o 0%. Roedd hyn yn 1.7% y flwyddyn ar 31 Mawrth 2022.
2. Mae rhagdybiaeth y CPI yn seiliedig ar fodel scenario economaidd Hymans Robertson. Gwerth canolrif chwyddiant CPI o'r model oedd 2.7% y flwyddyn ar 31 Mawrth 2022.
3. Tybiaethau disgwyliad oes yw'r rhai a ddefnyddir i osod cyfraddau cyfraniadau, gydag un addasiad. Rhagdybir cyfradd uwch o welliannau mewn marwolaethau yn y tymor hir o 1.75% y flwyddyn

Sail ymadael contractwr

Lle mae gwarantwr (ee yn achos contractwyr lle mae'r awdurdod lleol yn gwarantu mynediad y contractwr i'r Gronfa), bydd sail ymadael y contractwr yn berthnasol.

Mae'r tybiaethau ariannol a demograffig sy'n sail i sail ymadael y contractwr yn gyfartal â'r rhai a bennwyd ar gyfer cyfrifo cyfraddau cyfrannu. Yn benodol, mae'r gyfradd ddisgownt yn cael ei gosod yn hafal i'r gyfradd ddi-risg ar y dyddiad darfod, ynghyd â chyfradd sy'n hafal i'r hyn a osodwyd i ddyrannu asedau i'r cyflogwr wrth ymuno â'r Gronfa.